

Η ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΤΟΥ 1930, Ο ΔΕΡΒΗΣ, Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ, Η ΕΛΛΑΔΑ, ΤΟ ΑΠΟΕΛ

Ο Νίκος Καρύδης θυμάται

Μιά συνομιλία με το Ζαχαρία Κυριάκου

ΑΠΟΕΛ ΘΥΜΗΣΟΙ
ΟΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΑΖΙ ΣΟΥ
Ν. ΚΑΡΥΔΗΣ
ΤΗΛ. 55933

"Έχω απέναντι μου το Νίκο Καρύδη. Μοῦ μιλά για τή ζωή του. Ζωή περιπετειώδης καί πολυκύμαντη. Μέ δυσκολίες, απογοητεύσεις καί χίλια - δυό προβλήματα. Είναι μιá συνομιλία φιλική, στό σπίτι τοῦ κ. Καρύδη.

Μιλά για τά πρώτα χρόνια στό χωριό του, τά επαγγέλματα πού ἐξάσκησε, τόν ἀγώνα τοῦ 1955 - 1959 καί τή φυλάκιση του ἀπό τούς "Αγγλους, για τήν Λευκωσία τοῦ 1930, για τό μακαρίτη Θεμιστοκλή Δέρβη, για τό ποδόσφαιρο καί τό ΑΠΟΕΛ, για τά ταξίδια καί τί γνωριμίες του, για τή γυναίκα του καί τό γάμο του.

Ο Νίκος Καρύδης εἶναι σήμερα 73 χρόνων. Οἱ γονεῖς του ἔκαναν 18 παιδιά.

Λέγει ὁ ἴδιος:

"Γεννήθηκα στίς 15 Νοεμβρίου 1908, στό Καλό Χωριό Λεμεσοῦ. Ἔμαστε πολύ φτωχή οἰκογένεια. Ἀπό τά ἀδελφια μου μόνο ἐγώ τέλειωσα τό Δημοτικό σχολεῖο καί αὐτό χάρις στόν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Κιτίου Μελέτιο Μεταξάκη, μετέπειτα οἰκουμενικό Πατριάρχη, πού τόν παρακάλεσε ἡ μητέρα μου ν' ἀναλάβει ἔξοδα γιατί ἤμουν καλός μαθητής".

ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

12 χρόνων ὁ Νίκος Καρύδης, ἔφυγε για τή Λεμεσό. Δούλευε για δυό χρόνια σάν κλητήρας στό δικηγορικό γραφεῖο τοῦ τότε Δημάρχου Σπύρου Ἀραούζου.

Στά 14 του χρόνια, ἀποφάσισε νά μετακομίσει στή Λευκωσία: Ἀναφέρει σχετικά:

"Ἦρθα στή Λευκωσία μέ τά πόδια. Περπατοῦσα μέσα στά χωράφια 3 ὁλόκληρες μέρες. Τάρα πού τό θυμᾶμαι διερωτῶμαι πῶς τά κατάφερα στήν ἡλικία τῶν 14 χρόνων".

Ἀπό τότε ὁ Νίκος Καρύδης ἐγκαθίσταται μόνιμα στή Λευκωσία καί κάνει τίς ἀκόλουθες δουλειές:

Έργάζεται στο έργοστάσιο Διανέλλου και Βεργόπουλου.

Κάνει τον έφημεριοπόλη από σπίτι σε σπίτι και μοιράζει έφημερίδες.

Είλναι τελλάλης τής Λευκωσίας. Έη φωνή του βροντώδης, άντηχοΐσε καθημερινά στους κυριότερους δρόμους τής πρωτεύουσας.

Γι' αΐτή τή δουλειά λέει: "Καί τί δέν τελλάλησα. "Οποιος είτχε νά πουλήσει κάτω έρχόταν στο Νίκο Καρύδης. Έπίσης ό τότε "Αγγλος διοικητής τής Λευκωσίας μού άνέθεσε νά γυρίζω τούς δρόμους, νά διαφημίζω τίς έμπορομίεες και νά μοιράζω τό πρόγραμμα. Διαφήμιζα άνόμη ύλους τούς έλληνικούς θιάσους πού έφταναν στήν Κύπρο, τά έργα πού πρόβαλλαν οί κινηματογράφοι τής Λευκωσίας. "Παπαδοπούλου", "Μαγικό Παλάτι" και ύλες τί εκδηλώσεις του ΓΣΠ".

"Ημουν ό μοναδικός στο είδος τουτο προσθέτει ό κ. Νίκος Καρύδης. Έταν μιá δουλειά πού άπαιτούσε πολύ δυνατή φωνή. Τά κατάφερνα. Δούλεφα τελλάλης από τό 1927 μέχρι τό 1937.

Η ΠΡΩΤΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Λίγο άργότερα, συνεχίζει ό κ. Καρύδης ξεεδόθη ή πρώτη καθημερινή έφημερίδα και άνέλαβα τήν πούλησή της στο παζάρι. Έταν τό 1934 και ή έφημερίδα ήταν τό "Ημερήσια Νέα" του Νίκου Πατιτλή. Τότε δέν ύπήρχαν πρακτορεία και περίπτερα. "Σπαιρνες τίς έφημερίδες στή μασχάλη κι' έβγαίνες στους δρόμους".

ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Τό 1937 ό κ. Καρύδης προσλαμβάνεται ύπάλληλος στο Δημαρχείο Λευκωσίας, όπου δούλεφε μέχρι τό 1974.

"Η πρώτη μου δουλειά στο Δημαρχείο λέγει ό ύδιος ήταν έπιθεωρητής τροχαίας. Δηλαδή έλεγχα άν τά ποδήλατα (πού νά δείς τότε αυτοκίνητα...) είχαν νόμμερο όπως προνοούσαν οί κανονισμοί. Τό νόμμερο ήταν - άς τό πούμε έτσι - ή σημερινή άδεια κυκλοφορίας. Κάθε κάτοχος ποδηλάτου πλήρωνε τρία σελίνια τό χρόνο. Άπέφευγα ύσον μπορούσα νά καταγγέλλω τούς παραβάτες".

Πώς κυκλοφορούσε για ύλες αυτές τίς δουλειές;

"Πεζός ή μέ ποδήλατο. Τό 1952 άπόκτησα τήν πρώτη μου μοτοσυκλέτα, σε μιá έποχή πού πραγματικά έθεωρεΐτο πολυτέλεια νά διαθέτεις μοτοσυκλέτα. Μού τήν άγόρασε ό μακαρίτης δήμαρχος θεμιστοκλής Δέρβης. Δέν μπορείς νά φανταστείς πόσο μεγάλη χαρά ένιωσα. Άπό τότε όδηγώ μέχρι σήμερα μοτοσυκλέτα".

Ἡ ἡλικία σου κ. Καρύδη σοῦ ἐπιτρέπει νά ὀδηγᾷς ἄνετα;
 "Εἶμαι 73 χρονῶν ἀλλά αἰσθάνομαι σά 30άρης. Εἶμαι μιά χαρά μέ τή
 μοτόρα μου".

Η ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Κύριε Καρύδη κάνε μου μιά σύγκριση τῆς Λευκωσίας τοῦ 1930 μέ τή σημε-
 ρινή.

"Τί νά σᾶς πῶ. Τότε ἡ Λευκωσία ἦταν μιά "μπουκιιά", χωρίς ἔργα ἀνά-
 πτυξης, χωρίς δρόμους, φωτισμό καί μεγάλα κτίρια. Ἀλλά εὐτυχῶς πού ὑπῆ-
 ρχε ἕνας Δέρβης. Αὐτός ἀναμόρφωσε τή Λευκωσία. Ἐκανε ὅλα τά ἀνοίγματα πρὸς
 τά ἔξω καί ἔνωσε τή πόλη μέ τά προάστια. Ὁ Δέρβης εἶναι ἀναμορφωτής τῆς
 Λευκωσίας. Δυποῦμαι πού δέν βλέπω ἕνα ἄγαλμά του σέ μιά πλατεία τῆς πρω-
 τεύουσας".

Ο ΚΟΣΜΟΣ

Σύγκρινε μας καί τόν κόσμο τοῦ 1930 μέ τὸ σημερινό.

"Α... τότε ὑπῆρχε παραπάνω ἀνθρωπιά, ἀλληλοεκτίμηση καί σεβασμός.
 Δυστυχῶς σήμερα δέν συναντᾷς αὐτὸ τὸ κλίμα".

ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ

Τότε τί μισθοὺς ἔπαιρνε ὁ κόσμος;

"Νά σοῦ πῶ. Τὸ 1937 ἐγὼ ἔπαιρνα ἀπὸ τὸ Δημαρχεῖο 2 λίρες τὸ μῆνα.
 Αὐτός ἐθαιρεῖτο ἕνας πάρα πολὺ καλὸς μισθός".

ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΑ 1931

Στὸ κίνημα τοῦ 1931 ὁ κ. Νίκος Καρύδης συνελήφθη ἐντὸς τοῦ τότε κυβερνεῖου
 καί ἐκρατήθη εἰς τὰς φυλακὰς διὰ 40 ἡμέρας. Τελικὰ κατεδικάσθη εἰς βῆμων
 φυλάκιση.

ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ

Ὁ Νίκος Καρύδης θυμᾶται μέ συγκίνηση τὸν ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ καί λέγει:

"Ἐζησα τὸν ἀγώνα τοῦ 1955 - 59 σέ διάφορες φάσεις του, γιατί εἶχα
 "κέρφιου - πάς" καί κυκλοφοροῦσα. Τὸ 1958 μέ συνέλαβαν οἱ Ἀγγλοὶ καί μέ
 κατηγορήσαν γιὰ τὸ φόνο τοῦ Τούρκου Ἀλή Χ' Μεμμέτ. Ἐμείνα στῆ φυλακῆ
 38 μέρες. Μέ ἀπέλυσαν, ἀφοῦ ἤμουν ἀθῶος.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ

"Όλη τή συνομιλία, παρακολουθεῖ τόση ὥρα καί ἡ κα "Αννα Καρύδη, πού κάποτε ἐπέμβαίνει γιά νά συμπληρώσει κάτι. Ρωτῶ:

Κύριε Καρύδη, πῶς γνώρισες τήν γυναίκα σου;

"Αγάπησα τήν "Αννα καί παντρεύτηκα τό 30. Τήν ζήτησα ἀπό τόν θετό πατέρα της πού ἦταν παιδονόμος σπό Παγκ. Γυμνάσιο. Μοῦ εἶπε ὅχι, γιατί ἤμουν τελλάλης. "Αλλά ἐκείνη μέ ἤθελε. "Ἐτσι κλεφτήκαμε. "Υστερα ὁ θετός πατέρας τῆς γυναίκας μου εἶπε ἐντάξει".

ΟΙ ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ - ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΤΟΥ

"Ο κ. Νίκος Καρύδης νιώθει ἰδιαίτερη χαρά νά μιλά γιά τίς γνωριμιές του καί τά ταξίδια του. Λέει σχετικά:

"Ἐχω ἐπισκεφετῆ τίς ἐξῆς χῶρες: Ἑλλάδα, Αἴγυπτο, Ἰσραήλ, Γιουγκοσλαβία, Νορβηγία, Γερμανία, Αἰστροία, Ἀγγλία, Σκωτία καί Οὐαλλία. Γνωρίστηκα μέ τόν Ἑλεουθέριο Βενιζέλο τό 1933 καί τόν Καραμανλή τό 1960. Μέ τόν ἀείμνηστο Ἄρχιεπίσκοπο Μακάριο διατηροῦσα ἐπίσης φιλία".

Εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπό τή ζωή σου;

"Ναί, εἶμαι εὐχαριστημένος. Πιστεῦω ὅτι δέν ἔχω κανένα ἐχθρό, γιατί ποτέ μου δέν μίσσησα καί δέν ἔβλαφα κανένα".

Τί ἀγαπᾶς περισσότερο στή ζωή σου;

"Τήν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα εἶ ν α ι τ ὀ ε ἶ ν α ι μ ο υ. Αὐτό νά τό τονίσσεις. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι τό εἶναι μου".

ΤΟ ΑΠΟΕΛ

Τό ΑΠΟΕΛ τί ἀποτελεῖ γιά σένα;

"Τό ΑΠΟΕΛ εἶναι ἡ δευτέρα θρησκεία μου. Θά συνεχίσω νά δίνω ὄλο μου τόν ἑαυτό γιά τήν πρόοδο καί τή δόξα τοῦ ΑΠΟΕΛ, μέχρις ὅτου ὁ φυσικός θάνατος μοῦ κλείσει τά μάτια.

Τί εὐχή δίνεις στό ΑΠΟΕΛ;

"Τό 1973 εὐχήθηκα νά ζήσω γιά τά 50χρονα τοῦ ΑΠΟΕΛ. Τώρα εὐχομαι νά ζήσω γιά νά δῶ τήν Κύπρο ἐλεύθερη κι' εὐτυχισμένη".

"Ο κ. Καρύδης θέλει νά πεῖ κι' ἄλλα. "Ἐχει νά πεῖ πολλά. Γιά τήν τακτική ἀλληλογραφία πού διατηρεῖ μέ δεκάδες πρόσωπα στήν Κύπρο καί στό ἐξωτερικό, γιά τό φωτογραφικό του ἀρχεῖο, τοῦς τόμους περιοδικῶν κι' ἐφημερίδων

πού φυλάττει, για τις δημοσιογραφικές συνεργασίες του μ'έφημερίδες κι'ένα σωρό άλλα θέματα.

"Ήδη όπως μιλούμε για δυό ώρες. Καληνυχτίζω τό Νίκο καί τήν "Αννα Καρύδη. Μ'άποχαιρετοῦν μ'ένα πλατύ χαμόγελο. 'Ο Νίκος Καρύδης μέ προτρέπει πάλι: Μή ξεχάσεις νά γράψεις: "Ἡ Ἑλλάδα εἶναι τό εἶναι μου".

ΑΠΟΕΛ ΘΥΜΗΣΟΥ
ΟΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΑΖΙ ΣΟΥ
Ν. ΚΑΡΥΔΗΣ
ΤΗΛ. 55933

ΖΑΧΑΡΙΑΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΥ

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΥΔΗΣ
 ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ 17 - ΤΗΛ. 55933
 2ος ΟΡΟΦΟΣ ΦΛΑΤ 5
 ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ

ΑΠΟΕΛ
 1926